

COMMENTARIUS
LITTERALIS,
PANEGYRICUS,
MORALIS,
IN CAPVT VIGESIMVM QVARTVM
LIBRI
ECCLESIASTICI,
SE V

CONCEPTVS PRÆDICABILES
De Christo ejusque Matre Deipara, & ejusdem
Sponsa Ecclesia Catholica sacrificique in
ea Religionibus,

Cum Indicibus, Locorum Sacræ Scripturæ, Rerum, & Verborum,
& ad Conciones copiosissimis,

A V C T O R E
R. P. ILDEPHONSO DE FLORES
E Societate JESV Theologo,
Et in Bætica Provincia Theologiae Positiꝝ Interpres, Concionatorꝝ.

ANTVERPIÆ,
Apud Viduam & Hæredes IOANNIS CNOBBARI. M. DC. LXI.
Cum Gratia & Privilegio.

pientissimaque prædicatione sermonem esse, sub multarum aquarum nomine; magni sonitus, & strepitus metaphorâ, multi arbitrantur. Apostoli enim, viriæ Apostolici, in quibus se Deus mirabilem exhibet, divinâ pleni sapientiâ, ac Dei testimoniiis valde credibilibus abundè instructi, voces prædicationis suas levaverunt, tanquam flatus, & voces aquarum multarum. Vel juxta Chaldaei translationem clarius: *Levaverunt flumina laudem coram Deo: levaverunt flumina vocem suam in Cantico: recipient flumina premium laudum suarum.* Sed quorsum, dicas, voces hujusmodi sapientiæ plenissimæ, & quinquaversùs resonantes? Continenter ostendit Vates ipse: *Domum tuam decet sanctitudo in longitudine dierum.* Pagninus, & Arias legunt: *Domui tuae decora est sanctitas.* Pro sanctitas est Hebraicè Kodes, id est, munditia, puritas, ut constat ex LXX. ad Isaïa c. 65. 5. Numer. 5. 17. Immunitatem Deiparæ hîc agnoscas, originariam ejus munditiam, puritatem, sanctitatem, ut infra probo ex Psalmititulo, & argumento, Sect. 5. §. 3. ad v. 24. Ut enim signanter S. Maximus Taurinensis serm. de Laud. B. Mariæ, *Hec, qua fuit cœlestè templum, condecenter & congruè nullâ maculâ originali contaminata est.* Ecce quâ illæ voces aquarum multarum, & ea Prædicatorum sapientia, tanquam inundatio, potissimum spectent. Nempe ut Mariam immunem prædicent ab originali delicto, domum Dei, ac cœlestè templum, cui omnis militat sanctitas, munditia, puritas; imò sacra testimonia multa credibilia nimis, id est, digna creditu, fidelia, fixa, & firma mirum in modum; quibus obarmantur Virginea immunitatis sapientissimi propugnatores, quales Jesuitæ.

S. Maxi.

APPENDIX.

Pro Religiosis aliis Clericorum familiis.

1941 **D**illaudandi hîc erant, suisque forman-
di coloribus, pro modulo nostro, &
erga omnes studio, alij Religiosi Clericorum Ordines, apprimè sancti, apprimè sapientes; nem-
pe Theatinorum, Bernabitarum, Somascorum,
& Minorum Clericorum. Scio, & probè scio, à
singulis hisce Familis, multam sumptuosamque
suppeditari elogiorum materiam; sed cum non
benè percalluerim proprium uniuscujusque insti-
tutum, & specialia merita, satius judicavi, lingua-
to silentio laudationes premere, memor illius
decantatissimæ Philonis sententie, *Vera bona ex
seipso naturaliter vocem mittunt, etiam si ileant; nam
nec Sol, nec Luna opus habent interprete, qui nos
doceat, ab altero intercedi, ab altera noctu Mundi-
num universum illustrari; sed ipsi suo splendore fi-
dem, vel absque teste, faciunt oculus.* Scilicet laude
digni non indigent laudantium vocibus, sed
intuentium oculis, et si multis nominibus lauda-
biles sint. Sacramento non vacat quod Moyses
observavit Genesis primo, versu quarto, *Vidit
Deus lucem quid esset bona.* Quasi non Dei lin-
guam, sed oculos habuerit laudatores; ut enim
Ambrosius advertit libro primo Hexam. capite
nono, *Plus est quod probatur aspectu, quam quod
sermone laudatur.* Suo enim utitur testimonio, non
P. Ildeph. de Flor. in Eccles.

Philo de
Sacrificio
Ahel.

Gen. 1. 4.

S. Ambr.

alieno suffragio. Religiosæ illæ Clericorum Familiæ quasi fulgentissima Ecclesiæ luminaria sunt, & venustissima lux, quibus tota præsertim Italia, non avarâ fulgorum largitate, summore illuminatur. O utinam similiter Hispania nostra, & universus terrarum Orbis! nam sic exaggeratiū spectatorum vilu & adnitu prædicarentur. Nihilominus tamen lubentissimè Panegyristam illarum agerem, si debitâ imbuerer notitiâ: in scientiæ culpa sit, non affectus, qui nullum Religiosorum cætum illaudatum yellet omittere, eos vel maximè, qui nostro Jesu Sodalitio, & habitu ipso, & instituto, tantopere sunt affines, nec non impensè addicti.

1942 Unde puraverim, in has omnes Clericorum Familias verissimè, & bellissimè cadere, quæ de exaltatione Christi, ac Deiparæ glori-
fissima in nostra Societate speciatim expendimus ad illud: *Quasi Platanus exaltata sum, educata, nu-
trita, erecta juxta aquas in plateis.* Variè enim Jesu & Mariæ gloria exaltatur, educatur, nutritur, atque evehitur in illis, & per illas, juxta singula illarum instituta, & studia, quorum nullum non in Marianam potissimum immunitatem fla-
grantissimum, dilaudatissimumque. Sic omnes ejusdem sententiæ sunt, idem omnino prædi-
cantes, docentes, atque scribentes; dum exi-
mias Virginis prærogativas enumerant, evulgant,
& in omnium animis altè imprimere contendunt. Quod refert illa Deiparæ verba apud Sa-

lomonem Cantic. primo, vers. decimo sexto. *Le-
tulus noster floridus.* De lectulo loquitur, non

Cent. 1.
16.

Christi tantum, sed suimetipsius requiete secu-
rissima, jucundissimæque. Manet enim Christus Hailgrin.,
in eo, qui diligit eum; sed qui diligit Filium, diligit
Matrem, & ita uterque manet in eo, qui diligit alterum, ut verbis utar Hailgrini in locura. Sed
quidnam florido lectulo portendatur, scire ope-
ræ pretium est. *Claustra existimo esse* (ait Bernardus sermone quadragesimo sexto,) & Monaste-
ria, in quibus quietè a curia vivitur sculpi. Simili-
ter Honorius Augustodunensis. Hunc suum
commendat lectulum Virgo; hanc sibi, Filioque
suo quietem amat in floribus gratissimam; flo-
ribus, inquam, gratiarum, virtutumque omni-
genis, quibus vernant Religiosorum habitacula,
eximiam undique aspirantia suavitatem ad re-
quietem, & exaltationem Christi ac Deiparæ
gloriissimam. Unde Chaldaei translatio verbis
consonans Ecclesiastici proximè datis: *In tempo-
re, quo tu habitas in lectulo nostro dilecto, filij nostri
multi sunt super terram, & crescimus, & multiplicar-
mur sicut arbor, que plantata est juxta fontem aqua-
rum (Platanum videtur indigitare,), cuius folium
pulchrum est, & fructus eius multus.*

Chald.

1943 Dum de numerosa Religiosorum cleri-
corum prole in florido Monasteriorum lectulo
habita gloriatur Magna Dei Mater, id profectò in
magnum Christi sui, suisque ipsius cedere incre-
mentum, piè jactabunda profitetur: atque eo modo
se, suumque Filium crescere, & multiplicari in
hisce Religiosis Ordinibus ostendit, quo Plata-
nus crescit & multiplicatur juxta fontes aqua-
rum: aquæ enim sanctimoniz & doctrinæ lim-
pidissimæ ed utique spectant, ut limpidior Jesu &
Mariæ gloria apud omnes nutritur, educatur,
evehatur. Surrexerunt filij, & beatissimam præda-
verunt. Prov. 31. 28. Cum aliis verras ex Hebreo: 28.
Creverunt filij, & beatificaverunt, aut ditaverunt il-
lam, vel passiye, beatificati, ditati sunt. Quasi
mutua

T. 3